

Efektywność energetyczna, Jacek Walski – AM PREDA, Ozimek 2008 r.

Europejska kampania poświęcona upowszechnianiu efektywności energetycznej dotarła do Polski.

Krajowy Program Efektywności Energetycznej wskazując kierunki jest równocześnie pierwszą próbą uporządkowania prawa w tym zakresie.

Krajowy Program Efektywności Energetycznej przyjęty w czerwcu 2007 r. przez Ministerstwo Gospodarki stanowi realizację zapisu art. 14 ust. 2 Dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych.

Dokument wyznacza:

- osiągnięcie celu indykatywnego oszczędności energii na poziomie 9% w roku 2016,
- osiągnięcie celu pośredniego oszczędności energii na poziomie 2% w roku 2010.

Cel indykatywny ma być osiągnięty w ciągu dziewięciu lat począwszy od 2008 roku.

Osiągnięcie oznaczonych celów winno wykorzystać n. wym. środki:

W sferze mieszkalnictwa

Lp	Planowane środki poprawy efektywności energetycznej	Działanie w celu poprawy efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego	Lata
1.	Wprowadzenie systemu oceny energetycznej budynków	Certyfikacja nowych i istniejących budynków mieszkalnych realizowana w wyniku wdrażania Dyrektywy 2002/91/WE	2009 do 2016 – proces ciągły
2.	Fundusz Termomodernizacji	Prowadzenie przedsięwzięć termomodernizacyjnych dla budynków mieszkalnych	1998 do 2016 - proces ciągły
3.	Promowanie racjonalnego wykorzystania energii w gospodarstwach domowych	Ogólnopolska kampania informacyjna na temat celowości i opłacalności stosowania wyrobów najbardziej efektywnych energetycznie	2008 do 2016 – proces ciągły

W sferze usług

Lp	Planowane środki poprawy efektywności energetycznej	Działanie w celu poprawy efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego	Lata
1.	Zwiększenie udziału w rynku energooszczędnych produktów zużywających energię	Określenie min. wymagań dla nowych produktów zużywających energię wprowadzanych do obrotu (wdrażanie Dyrektywy 2005/32/WE)	2008 do 2016 – proces ciągły
2.	Program oszczędnego gospodarowania energią w sektorze publicznym	Zobowiązanie administracji rządowej do podejmowania działań energooszczędnych w ramach pełnienia przez nią wzorcowej roli	2008 do 2016 – proces ciągły
3.	Promocja usług energetycznych wykonywanych przez ESCO	Pobudzenie rynku dla firm usług energetycznych (ESCO)	2009 do 2016
4.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 oraz Regionalne Programy Operacyjne	Wsparcie finansowe działań dotyczących obniżenia energochłonności sektora publicznego	2008 do 2013
5.	Grant z Globalnego Funduszu Ochrony Środowiska (GEF) – Projekt Efektywności Energetycznej	Wsparcie finansowe przedsięwzięć w zakresie termomodernizacji budynków, miejskich systemów grzewczych i sieci ciepłych	2005 do 2011

W sferze przemysłowej

Lp	Planowane środki poprawy efektywności energetycznej	Działanie w celu poprawy efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego	Lata
1.	Promocja wysokosprawnej kogeneracji (CHP)	Wspieranie rozwoju wysokosprawnej kogeneracji, poprzez obowiązek nałożony na sprzedawców energii elektrycznej oraz mechanizm wsparcia	2007 do 2016 – proces ciągły
2.	System dobrowolnych zobowiązań w przemyśle	Zobowiązanie decydentów w przemyśle do realizacji działań skutkujących wzrostem efektywności energetycznej ich przedsiębiorstw	2009 do 2016 – proces ciągły
3.	Rozwijanie systemu zarządzania energią i systemu audytów energetycznych w przemyśle	Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników w zakładzie przemysłowym oraz przeprowadzanie audytów energetycznych w przemyśle	2008 do 2016 – proces ciągły
4.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 oraz RPO	Wsparcie finansowe działań dotyczących wysokosprawnego wytwarzania energii oraz zmniejszenia strat w dystrybucji energii	2008 do 2013
5.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013	Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)	2008 do 2013

W sferze transportu

Lp.	Planowane środki poprawy efektywności energetycznej	Działanie w celu poprawy efektywności energetycznej u odbiorcy końcowego	Lata
1.	Wprowadzenie systemów zarządzania ruchem i infrastrukturą transportową	Działania mające na celu wzrost efektywności energetycznej w transporcie poprzez planowanie i koordynację zarządzania ruchem i infrastrukturą transportową.	2008 do 2016 – proces ciągły
2.	Promowanie systemów transportu zrównoważonego oraz efektywnego wykorzystania paliw w transporcie	Działania promujące wprowadzenie energooszczędnych środków transportu oraz ekologicznego sposobu jazdy.	2008 do 2016 – proces ciągły

Ustawa o efektywności energetycznej.

Wyznaczone cele oraz przedstawione środki wsparcia dla uzyskania celów wesprzeć ma ustawa o efektywności energetycznej.

Celem ustawy jest stworzenie ram prawnych systemu działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej gospodarki, obejmujących system wsparcia, prowadzących do uzyskania wymiernych oszczędności energii.

Działania będą się koncentrować w następujących obszarach:

- zmniejszenia zużycia energii,
- podwyższenia sprawności wytwarzania energii,
- ograniczenia strat energii w przesyłach i dystrybucji.

Ustanowione ramy prawne obejmą następujące obszary:

- określenie podmiotów objętych regulacją,
- krajowe cele w zakresie oszczędności energii,
- obliczanie oszczędności energii,
- wzorcową rolę sektora publicznego,
- obowiązki dostawców energii,
- obowiązki dostawców urządzeń zużywających energię,
- system białych certyfikatów,
- system dobrowolnych zobowiązań,
- system nadzoru i monitorowania,
- krajowe plany działania na rzecz efektywności energetycznej.

Przed administracją publiczną postawiono nowe zadanie. Wzorcowa rola sektora publicznego to niespotykane w dotychczasowej polityce działanie, zarówno w części informacyjnej jak i w części rozliczeniowej. Poniżej wyodrębniliśmy elementy, które będą stanowiły fundament realnych działań promujących efektywność energetyczną.

- Rada Ministrów określi katalog działań i krajowe cele oszczędności.
- Wzmocniona zostanie rola gminnych planów energetycznych.
- W przepisach o zamówieniach publicznych zostaną wprowadzone regulacje dotyczące zakupów urządzeń o najwyższej uzasadnionej ekonomicznie klasie efektywności energetycznej oraz uwzględniania w realizowanych inwestycjach

kryterium maksymalnej efektywności energetycznej przy założonym poziomie kosztów.

- Zostanie wskazany organ administracji rządowej odpowiedzialny za wymianę najlepszych praktyk w powyższym zakresie pomiędzy jednostkami sektora publicznego.
- Jednostki sektora publicznego o podejmowanych działaniach w zakresie oszczędnego gospodarowania energią będą informować społeczeństwo.
- Krajowy organ nadzorujący (URE) będzie monitorował wypełnianie obowiązku na podstawie kryterium wyznaczonym w krajowych celach oszczędności energii.

Ustawa Termomodernizacyjna.

Rada Ministrów 19 lutego przyjęła projekt ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów, przedłożony przez ministra infrastruktury.

W ustawie budżetowej na 2008 r. na Fundusz Termomodernizacji przewidziano 270 mln zł. Premia przeznaczona będzie wyłącznie na remont starych budynków wielorodzinnych, wybudowanych przed 14 sierpnia 1961 r. Projekt zakłada, że będą mogły z niej skorzystać spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe z większościovym udziałem osób fizycznych, towarzystwa budownictwa społecznego oraz osoby fizyczne. Dofinansowanie pokryje do 20 proc. kwoty kredytu, nie będzie mogło jednak przekroczyć 15 proc. wszystkich kosztów inwestycji.

Premii tej nie można łączyć ze środkami pomocowymi UE.

Ustawa Prawo Budowlane.

Obowiązek certyfikacji obiektów - sporządzanie świadectw charakterystyki energetycznej dla obiektu budowlanego.

- Świadectwo energetyczne jest sporządzane na podstawie oceny energetycznej, polegającej na określeniu charakterystyki energetycznej.
- Charakterystyka energetyczna jest to zbiór danych i wskaźników energetycznych budynku dotyczących obliczeniowego zapotrzebowania budynku na energię na cele c.o., c.w.u., wentylacji i klimatyzacji, a w przypadku budynku użyteczności publicznej także oświetlenia.
- Każdemu budynkowi następuje przyporządkowanie klasy energetycznej.
- Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku jest ważne 10 lat.

Minister Infrastruktury w dniu 14 lutego 2008 podpisał rozporządzenia:

1. w sprawie szczegółowego zakresu i formy audytu energetycznego,
2. w sprawie weryfikacji audytu energetycznego.

Łącznie w wcześniej podpisanym rozporządzeniem o sposobie szkolenia i egzaminów certyfikatorów istnieje komplet dokumentów, które pozwalają na rozpoczęcie procesu szkoleniowego certyfikatorów.

Polityka Energetyczna Polski.

Ministerstwo Gospodarki zakłada, że do czerwca zostanie przyjęta przez rząd „Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku”.

Zakłada się, iż dokument będzie zawierać programy wykonawcze, m.in. :

- czysty węgiel,
- program rozwoju energetyki jądrowej,
- program prywatyzacji,
- program - rynek energii,
- program - wzrost konkurencyjności.

Dla zrównoważonego rozwoju polskiej gospodarki konieczne jest prowadzenie polityki energetycznej zapewniającej przede wszystkim: bezpieczeństwo dostaw paliw i energii oraz niezbędną ochronę środowiska przed negatywnym wpływem działalności energetycznej.

Ustawa Prawo Energetyczne.

W lipcu 2007 roku Polska dołączyła do tych krajów Unii Europejskiej, które uwolniły rynek energii elektrycznej.

W dniu 10 stycznia 2008 r. Ministerstwo Gospodarki przedstawiło pakiet zmian, które stanowią odpowiedź na przedstawione w EEAP zapowiedzi.

Liberalizacja rynku energii i efektywność energetyczna to nowatorskie rozwiązania, to zmiana orientacji. Liberalizacja umożliwia klientowi dokonanie wyboru. Aby ten wybór był dobry, zmusza klienta do zapoznania się z mechanizmami obowiązującymi przy tworzeniu cen.

Efektywność energetyczna to rozpoznanie ekonomicznych i ekologicznych skutków działania człowieka.

Zmiany w ustawie Prawo Energetyczne – to nowe spojrzenie na gałąź gospodarki, która dotychczas chroniona była przed mechanizmami rynkowymi.

Pojęcie „energetyka zawodowa” oznaczało, że wszelkie działania związane z zagospodarowaniem alternatywnych źródeł energii to działania amatorskie, nieprofesjonalne i jako takie nie mogły być traktowane poważnie. II Polityka Ekologiczna Polski zmieniła sytuację odnawialnych źródeł energii. A stało się to na rok przed wejściem Polski do Unii Europejskiej. Wpływ energetyki zawodowej na środowisko naturalne musi być marginalizowany świadomym działaniem człowieka zarówno w sferze zużycia energii jak i jej wytwarzania.

Służyć temu ma konsekwentnie wprowadzana polityka realizacji gminnych planów energetycznych.

Program 3 x 20.

Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 23.01.2008 r. Polska do roku 2020 wprowadzi do systemu energetycznego 15 % energii pochodzącej z OZE. Pozostałe parytety pakietu pozostały na niezmiennym poziomie, czyli 20 % ograniczenia emisji dwutlenku węgla i 20 % ograniczenia zużycia energii.

Nowym elementem jest Decyzja z dnia 23.01.2008 r. KE poświęcona kwestii docelowego minimalnego udziału biopaliw w transporcie na terenie UE, który ma wynieść 10 % do 2020 r. Cel ten jest taki sam dla wszystkich państw członkowskich. Istotne znaczenie ma zrealizowanie tego celu w sposób zrównoważony i trwały – dyrektywa wprowadza jasne kryteria w tym zakresie.

Opinia o zmianach.

Pragniemy zwrócić uwagę na to, że żaden z omawianych powyżej dokumentów znajdując się w sferze projektu nie spotkał się ze społeczną krytyką. Oznacza to, że jest spodziewanym elementem życia a i forma dokumentu jest zgodna z odczuciem społecznym.

Zdaje się jednak, że niedoskonałością, która nie jest w odczuciu społecznym wprawdzie uciążliwa, bo dotyczy wąskiej grupy fachowców, ale którą przy tej okazji wyeliminować to:

- stworzenie obowiązku opracowania przez powiat i województwo Wojewódzkiego (Powiatowego) Programu Rozwoju Energetyki,
- wyznaczenie roli powiatu – kreacja, koordynacja i opinia w zakresie współpracy pomiędzy gminami w kontekście PPRE,
- wyznaczenie roli samorządu wojewódzkiego – doradztwo i opinia w zakresie spójności z WPRE i Polityką Energetyczną Państwa,
- jednoznaczne określenie roli gminy – stymulacja proekologicznych i efektywnościowych energetycznie postaw społecznych,
- utworzenie stanowiska Gminnego (Powiatowego) Energetyka,
- oświetlenie ulic i miejsc publicznych – punktem odniesienia do obowiązku oświetleniowego gmin jest prawo własności urzędzeń oświetleniowych.